

Последняя волна драматургического развития – раздел *Lentamente, devote* – это эмоциональный спад, успокоение. Здесь проводятся тематические элементы всех предыдущих этапов. Фактура становится более прозрачной, контрапункты не столь многочисленны. Оркестру поручается функция гармонической педали с небольшими мелодическими фразами. Завершается произведение речитативно-декламационными, задумчивыми, сосредоточенно-рассудительными интонациями с использованием флажолетов (в последних тактах) на фоне статичного аккордового сопровождения.

Таким образом, очевидно, что оркестровка в данном сочинении служит одной из логических основ музыкальной формы, определяя ее рельеф. Чередование фрагментов текста с различными типами фактуры (полимелодической/аккордово-гармонической, плотной/прозрачной) является одним из главнейших средств выразительности, способов воплощения содержания сочинения. Заметим, что разные типы фактуры сопрягаются с тематизмом разного происхождения – ариозным, речитативно-декламационным.

Высказанные соображения подтверждают тезис об огромном значении оркестровки в произведениях современных композиторов.

Ісайко Н.Б.

аспірант,

Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури

ПРОБЛЕМИ ЗБЕРЕЖЕННЯ ІСТОРИЧНИХ МІСТ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Особливістю глобалізації, як *всесвітньої* тенденції в розвитку міст і людської спільноти, є формування єдиного інформаційного, економічного, політичного та культурного простору. В кінці ХХ століття і українські міста стають суб'єктами глобалізації в зв'язку з політико-економічними перетвореннями в країні [1]. Тому на сьогоднішній день сучасні процеси архітектурно-просторового розвитку українських міст є невід'ємною частиною світових процесів урбанізації і соціально-економічних перетворень, які висувають ряд проблем пов'язаних з пошуками подальшого шляху їх розвитку.

На тлі *всесвітнього* процесу загальної економічної і полікультурної інтеграції, дуже виразно проявляються позитивні соціокультурні тенденції, такі як прагнення кожного народу зберегти свою національну ідентичність і культурні традиції в загальному глобалізаційному потоці, який, безсумнівно, буде зростати і поглиблюватися.

Таким чином сучасний етап суспільного розвитку є суперечливий процес співіснування двох взаємопов'язаних і взаємообумовлених тенденцій. З одного боку, це тенденція глобалізації та універсалізації життя: розвиток глобальних

систем зв'язку, транснаціональних засобів масової інформації, масові міграції та інші процеси сучасного суспільства. З іншого – тенденція збереження культурної індивідуальності.

У прагненні суспільства зберегти наявну спадщину, найважливішою проблематикою є збереження ідентичності міського ландшафту, центру міста, історично сформованих міст, що мають багатовікову архітектурно-містобудівну спадщину з урахуванням геокультурних особливостей кожної країни [2]. Частково це виявляється в спробах збереження, реконструкції та реставрації або відтворення в зв'язку з втратою об'єктів культурної спадщини у вигляді пам'ятників архітектури та містобудування, а також в будівництві нових об'єктів культового значення, національних центрів, бібліотек, музеїв.

Питання про збереження культурної спадщини історичних міст вкрай актуальне, особливо на сучасному етапі розвитку, коли ділова функція активно впроваджується на території історичних центрів. І, не дивлячись на деякі впровадженні заходи та закони про збереження історичної спадщини, цього виявляється недостатньо і в цілому доводиться усвідомити динаміку трансформації та втрати культурного ландшафту в найбільших центрах та в малих містах.

Саме з центру, як з головного системоформуючого елементу планувальної структури міста, починається трансформація міського середовища, якщо для цього склалися певні соціально-політичні й економічні умови [3]. Території центрів історичних міст сьогодні є ядром морфологічної структури складного сучасного міського організму. Зміна історичного центру міста веде до втрати індивідуальності, автентичності, до переривання спадкоємності розвитку міського середовища і звичайно позначається на культурному стані суспільства. При розгляді питань про збереження культурної спадщини історичних центрів необхідно враховувати морфологію всього міського організму, знати процес еволюції розвитку міських територій, що впливає на сферу містобудівних досліджень. Процес глобалізації зачепив цю найбільш активну структуру – системи загальноміських центрів, що включають життєво важливі вузли та складові структурно-функціональної основи міст. До ряду сучасних перетворень, які представляють зростаючу загрозу історичним містам можна віднести: посилення функціонального навантаження на історичний центр, підвищення поверховості за рахунок будівництва нових об'єктів; втрата історичних видів та панорам, стилістика сучасної архітектури, ділова активність.

Почався процес симбіозу історично сформованих суспільних центрів, що мають складний генезис, та їх західного прототипу – ділового центру, як аналога громадського центру міста в радянському містобудуванні, але який має більш функціонально-прагматичну спрямованість. Сучасні перетворення, обумовлені ринковою економікою, підвищують урбанізованість центральних зон за рахунок престижності й вартості нерухомості та землі. Це призвело до реконструкції, зміни функціонального призначення та навіть знесенню не тільки старого житлового фонду, але й деяких об'єктів, що мають статус архітектурних пам'яток. На особливо цінних ділянках землі проводяться

«точкова» забудова об'єктами комерційної нерухомості: торговими будинками, адміністративно офісними центрами, житлом підвищеної поверховості.

Таким чином, на цьому етапі в нашій країні змінюється ставлення саме до історико-культурної спадщини [4]:

- при розробці архітектурних проектів, проектів забудови, проектів розвитку забудованих територій, які передбачають переважне рішення практичних завдань, історико-культурна спадщина сприймається як фактор стримування будівельної ініціативи;

- при розробці проектів охоронних зон, містобудівних концепцій, схем територіального планування спадщина оцінюється з позицій її комерційної привабливості та використання в рекреаційно-туристичній діяльності.

Причина даного протиріччя також криється і в значному діапазоні відмінностей на рівні містобудівної культури за кордоном і в нашій країні. Це обумовлено деяким відставанням в часі нашої країни від європейських країн за низкою напрямків організації процесу охорони спадщини [5].

Можливо структурі центру характерний спадкоємний розвиток – історичний центр проявляє дивовижну згоду пристосовуватись при появі нових факторів розвитку. Це простежується і на сучасному етапі, коли елементи ділового центру воліють, розташовуватися у межах історичного ядра. Але зміни, що відбуваються впливають на якісні структурні перетворення міських територій. В умовах тотального поширення ділової сфери діяльності, межі зонування між сформованими планувальними зонами міста, стають досить умовними. Тому при розповзанні ділової функції необхідно зберегти зону історичного центру з мінімальним впровадженням у неї ділової структури. На території історичного ядра діловий центр необхідно виділити у особливу зону, а не розчиняти її у системі багатофункціонального історичного центру.

Список використаних джерел:

1. Баранцев, П. П. Міста України в контексті процесу глобалізації :[наукове видання] / П.П. Баранцев. Київ : НОМУРО, 2012. 103 с.
2. Веденин Ю.А., Кулешова М.Е. Культурные ландшафты как категория наследия // Культурный ландшафт как объект наследия / под ред. Ю.А. Веденина, М.Е. Кулешовой. М.: Институт наследия; СПб.: Дмитрий Буланин, 2004. С. 13-36.
3. Мусина К. И. Формирование историко-архитектурной городской среды как фактор социокультурного развития // Вестник КазГУКИ. 2013. № 4-2 С. 32-36.
4. Вавилонская Т.В. Задачи системного планирования в условиях архитектурно-исторической среды // Вестник МГСУ. 2009. №2 С.14-17.
5. Cultural regeneration: the return of the city. 1-3 june 2008, Liverpoole. Registration brochure and final call for papers. – Liverpoole City Council, 2008. – 23 p.
6. The Valletta Principles for the Safeguarding and Management of Historic Cities, Towns and Urban Areas, ICOMOS 17th General Assembly 2011.